

Fördjupning för planering av rundslingor

Innehåll

FÖRDJUPNING RUNDSLINGOR	3
PLANERING: SÅ BYGGER MAN ETT FUNGERANDE SYSTEM	5
1. Identifiera noder – nyckeln på rundslingor	5
2. Visa hela rundslingan vid varje entré	5
3. Ledmarkering mellan skyltar ("bekräftelseprincipen")	5
4. Symbolik: tänk "ledens identitet", inte riktning	7

Fördjupning rundslingor

Rundslinga fungerar åt båda håll.

Vägvisningsskyltar bör alltid:

- Visa namn på mål/platser framåt på leden
- Visa avstånd till nästa större målpunkt/upplevelse eller tillbaka till start
- Vara **symmetriska** i båda riktningarna (inte ”start → mål”-tänk) dvs leden har ingen fram- och baksida – bara riktningar. Skyltar och ledmarkeringar ska alltså inte anta att man startar vid en viss punkt och går mot ett mål, utan vara neutrala och giltiga åt båda håll. Informationen fungerar lika bra oavsett vilket håll besökaren går.

Hur ser symmetri ut i praktiken?

A. Man skyltar till platser, inte till ”leden”

I stället för:

- “Rundslinga 3 km”

använder man:

- “Vindskydd 1,2 km”
- “Parkering 1,8 km”
- “Startplats 0,9 km”

Alla dessa gäller i **båda riktningar**.

B. Samma typ av information visas åt båda håll

Vid en nod eller korsning:

- Pilar i flera riktningar
- Avståndsangivelse åt båda håll
- Inga formuleringar som antyder huvudriktning

Exempel:

← Parkering 1,3 km
→ Sjöutblick 0,6 km

C. Ledmarkeringen i terrängen är riktningsneutral

- Färgband
- Symboler
- Stolpmarkeringar

De säger:

“Du är fortfarande på rätt led”

inte:

“Gå hitåt”

Det är därför pilar **sällan ska användas mitt på rundslingor**, bara vid valpunkter (noder, korsning).

Planering: Så bygger man ett fungerande system

1. Identifiera noder – nyckeln på rundslingor

Varje nod har:

- Nodnamn (se exempel 1B)
- Kan ha en karta *Du är här*
- Tydliga pilar i alla riktningar
- Avstånd till nästa nod

2. Visa hela rundslingan vid varje entré

Vid **alla startpunkter**, även sekundära entréer:

- Markera:
 - o Total längd
 - o Kortast väg tillbaka till start
 - o Färdriktning spelar ingen roll

3. Ledmarkering mellan skyltar ("bekräftelseprincipen")

3.1 Du ska alltid bli bekräftad inom synhåll.

På rundslingor där man kan gå åt två håll gäller:

"Jag ska aldrig behöva undra om leden fortfarande är rätt."

Rekommendationer:

- Markering inom 30–100 m beroende på terräng
- Tätare markering:
 - o Efter korsning
 - o Efter krök
 - o Efter öppna ytor (myr, klippställ)
- Samma markering fungerar åt båda håll

3.2 Rikttningsneutrala markeringar – hur ska man tänka?

En riktningsneutral markering svarar på frågan:

”Är jag fortfarande på rätt led?”

Den ska **inte** svara på:

”Åt vilket håll ska jag gå?”

På rundslingor (och leder med flera entréer) är detta avgörande, eftersom varje besökare:

- kan börja på olika plats
- kan välja riktning spontant
- ofta inte vet om leden är tänkt att gås med- eller moturs

Riktningsneutral markering har tre huvudfunktioner:

1. Bekräfta ledens fortsättning
2. Minska osäkerhet efter vägval
3. Hålla användaren kvar på rätt stråk

Om en markering försöker göra mer än detta (t.ex. vägleda, instruera, prioritera) riskerar den att bli **riktad**, och därmed olämplig för rundslingor.

Riktningsneutrala markeringar används för **kontinuitet**, inte för beslut.

Rekommenderat tänk:

”En besökare ska alltid kunna se nästa bekräftelse (på ledens fortsättning) när hen börjar tvivla.”

Praktiskt:

- **30–50 m** i tät skog
- **50–100 m** i öppen terräng
- **Alltid direkt efter:**
 - o korsning
 - o skarp sväng
 - o passage över öppen yta
 - o bro / spång / klipphäll

4. Symbolik: tänk “ledens identitet”, inte riktning

Bra riktningsneutrala markeringar:

- fungerar som **ett igenkänningstecken**
- är konsekventa över hela slingan
- är unika per led (färg, symbol, siffra. Helst i kombination så att det finns flera bärande informationselement. Exempelvis

● = Blå slingan ■ = Röda slingan ▲ = Orange slingan